

ÎNCHEIERE

24 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Grigoriev Andrei,
în cauza civilă la cererea înaintată de Grigoriev Andrei către ÎI “Milena Grigoriev”, intervenient principal Grigoriev Denis, intervenient accesoriu Sineachina Alexandra privind transmiterea în posesie a cotei din capitalul social și acțiunea intervenientului principal Grigoriev Denis către Grigoriev Andrei și ÎI “Milena Grigoriev”, intervenient accesoriu Sineachina Alexandra privind anularea contractului și a clauzei de asigurare a împrumutului,

împotriva deciziei din 21 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admisă cererea de apel depusă de Grigoriev Denis, casată parțial hotărârea din 27 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în această parte fiind pronunțată o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă:

La 27 martie 2012, Grigoriev Andrei s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către ÎI “Milena Grigoriev”, solicitând transmiterea în posesie a cotei-părți în mărime de 35% din capitalul social al SRL “Dione”, în vederea exercitării dreptului de gaj și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, conform contractului de împrumut cu gaj nr.15504 din 05 octombrie 2011, a acordat ÎI “Milena Grigoriev” un împrumut în sumă de 120000 euro, termenul de rambursare fiind stabilit pentru 05 ianuarie 2012, întru asigurarea rambursării în termen, părțile au convenit prin contract că împrumutul gajează cota-parte de 35 % din capitalul social al SRL “Dione”, care îi aparține cu drept de proprietate.

Obligația de restituire a împrumutului nu a fost executată, astfel, la 01 februarie 2012, reclamantul s-a adresat către debitorul ÎI “Milena Grigoriev” pentru a transmite obiectul gajat în posesie, întru exercitarea dreptului de gaj și stingerea creanței.

Astfel, în vederea exercitării dreptului de gaj, la 22 februarie 2012, a fost înregistrat preavizul notarial nr.165502, cu indicarea mărimii creanței garantate,

temeiul începerii urmăririi, dreptul pe care creditorul gajist intenționează să-l exercite, descrierea bunului gajat și somația că debitorul gajist să transmită bunul gajat în termenul acordat.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 07 mai 2012, s-a transmis forțat în posesiunea reclamantului Grigoriev Andrei partea socială în mărime de 35 % din capitalul social al SRL “Dione”, ce aparține cu drept de proprietate ÎI “Milena Grigoriev”, pentru a fi vândută în condițiile legii în contul creanței de 120000 euro, care rezultă din contractul de împrumut cu gaj nr nr.15504 din 05 octombrie 2011, înregistrat la biroul notarului public Natalia Ucrainean.

Prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 13 iunie 2012, s-a admis cererea de revizuire, s-a casat hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 07 mai 2012, fiind dispusă reexaminarea cauzei în fond.

Prin încheierile protocolare a instanței de judecată din 25 septembrie 2012, au fost atrași în calitate de intervenienți accesorii Sineachina Alexandra și Grigoriev Denis.

Prin încheierea protocolară a instanței de fond din 29 octombrie 2012, a fost pusă pe rol acțiunea intervenientului principal Grigoriev Denis împotriva lui Grigoriev Andrei și ÎI “Milena Grigoriev”, intervenient accesoriu Sineachina Alexandra, prin care s- a solicitat anularea contractului de împrumut nr. 15504 din 05 octombrie 2011, încheiat între ÎI “Milena Grigoriev” și Grigoriev Andrei, inclusiv a clauzei de asigurare a împrumutului.

În motivarea cererii intervenientului principal, s-a indicat că gajul a fost instituit în vederea asigurării obligațiunii de restituire a sumei împrumutate, însă nu s-a stabilit dacă există o asemenea obligație de restituire a sumei, ca urmare a transmiterii acestora către ÎI “Milena Grigoriev”, astfel consideră contractul de împrumut ilegal, motiv pentru care solicită a fi anulat.

Totodată, a fost contestată calitatea de asociat a lui Grigoriev Andrei în cadrul SRL “Dione”, iar prin transmiterea cotei-părți de 35% din capitalul social s-ar încălca direct interesele asociaților și procedura includerii altor asociați în SRL “Dione”.

Prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 30 noiembrie 2012, s-a dispus scutirea parțială a lui Grigoriev Denis de la plata taxei de stat, fiind obligat să achite taxa de stat în mărime de 1000 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 01 februarie 2013, s-a dispus suspendarea procesului până la examinarea cererii reclamantului Grigoriev Denis, aflată pe rolul Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, prin care se contestă calitatea de asociat al SRL “Dione” a lui Grigoriev Andrei și anularea unui șir de procese-verbale al ședințelor Adunării generale a asociaților SRL “Dione”.

Prin hotărârea din 27 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Grigoriev Andrei către ÎI “Milena Grigoriev”, intervenient principal Grigoriev Denis, intervenient accesoriu Sineachina Alexandra, privind transmiterea în posesie a cotei din capitalul social, a fost admisă.

S-a obligat ÎI “Milena Grigoriev” de a transmite în posesie lui Grigoriev Andrei cota-parte de 35% din capitalul social al SRL “Dione”, în vederea exercitării dreptului de gaj stabilit prin Contractul de împrumut nr. 15504 din 05 octombrie 2011.

S-a respins acțiunea intervenientului principal Grigoriev Denis înaintată împotriva lui Grigoriev Andrei și ÎI “Milena Grigoriev”, intervenient accesoriu Sineachina Alexandra privind anularea contractului de împrumut nr. 15504 din 05 octombrie 2011, încheiat între ÎI “Milena Grigoriev” și Grigoriev Andrei, inclusiv a clauzei de asigurare a împrumutului.

S-a încasat de la ÎI “Milena Grigoriev” în beneficiul lui Grigoriev Andrei, taxa de stat în sumă de 100 lei.

Prin decizia din 21 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de apel depusă de Grigoriev Denis, casată parțial hotărârea din 27 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în partea admiterii acțiunii înaintate de Grigoriev Andrei și, în această parte, a fost pronunțată o nouă hotărâre prin care cererea lui Grigoriev Andrei către ÎI “Milena Grigoriev”, intervenient principal Grigoriev Denis, intervenient accesoriu Sineachina Alexandra, privind transmiterea în posesie a cotei din capitalul social, a fost respinsă ca fiind nefondată, în rest fiind menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că actele juridice prezentate de reclamant în calitate de probe, prin intermediul cărora se încearcă a dovedi temeinicia pretenției sale, sunt lovite de nulitate absolută, constituind acte juridice simulate, prin intermediul cărora se încearcă ascunderea tranzacției reale și, anume, înstrăinarea cotei-părți sociale a SRL “Dione”, astfel, instanța de apel neavând o altă opțiune decât a face uz de prevederile art. 217 alin. (1, propoziția a doua) din Codul civil (în vigoare la data producerii faptului juridic) și a constata nulitatea absolută a contractului de împrumut și a clauzei de gaj. Cu privire la acțiunea lui Grigoriev Denis, Curtea de Apel Chișinău a concluzionat că instanța nu poate anula un act juridic, care de drept este nul.

La 03 aprilie 2020, Grigoriev Andrei a expediat prin poșta electronică cererea de recurs asupra deciziei din 21 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, la 05 mai 2020 fiind înregistrat recursul cu același conținut la Secția Documentare Procesuală a Cauzelor Civile a Curții Supreme de Justiție.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Astfel, aceste încălcări ale instanței de apel au dus la soluționarea greșită a litigiului.

Grigoriev Andrei a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei din 21 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea hotărârii primei instanțe sau, după caz, remiterea acuzei spre rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Grigoriev Andrei este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 21 noiembrie 2019 și expediată participanților la proces la 05 februarie 2020 (f.d. 228, 229, vol. I), însă la materialele cauzei nu există înscrisuri care să probeze momentul recepționării acesteia de către recurent. Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 21 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediat prin poșta electronică la 03 aprilie 2020, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Grigoriev Andrei.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Grigoriev Andrei.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru